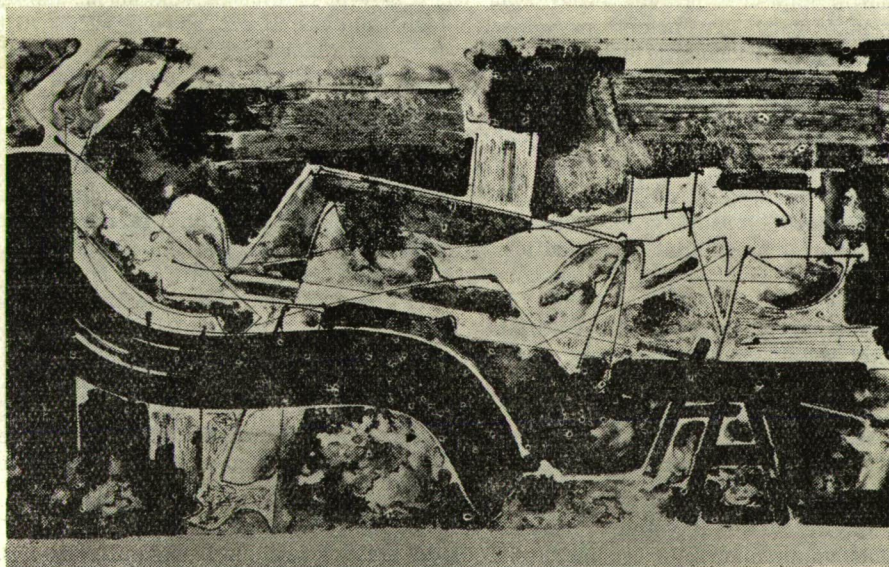


való hűséget elengedhetetlen feltételnek tekinti az esztétikai szubjektivitás autentikus kiadásában és önmegvalósításában, ez azonban nem elsődleges célja a műalkotásnak, hanem csak a műalkotás alkímiájának szükségszerű mozzanata: a tudattól független objektív realitás szükségszerűen, de sokszor láthatatlanul van jelen a műalkotás immanenciájában, mint az emberi öntudat drámájának háttere és színpada.

A szubjektivitásnak az objektív világ attribútumaival való átítatása nem az objektivitásba való felszívódásához vagy megsemmisüléséhez vezet, hanem ellenkezőleg, igazi kiadásához. Lukács tételeit, sok más példa között, Camil Petrescu életműve illusztrálhatja. Biográfiai személyiségének (tehát esetleges szubjektivitásának) eseményel, valamint művének ősforrása egy olyan világgal szembeni lehangoltság és szembeszegülés, amely mindig fordítottan jutalmazza a lelki és intellektuális értékeket. Az esetleges szubjektivitástól az esztétikai szubjektivitáshoz való átmenet — a regények és drámai művek összetartó ereje — az eredeti szubjektivitásnak éppen azt a magasabb rendű tárgyasulását feltételezi, amelyről Lukács beszél: a lehangoltság és szembeszegülés a lélek és a szellem igazi drámáivá szerveződik, a több dimenzióban felidézett társadalom úgy jelenik meg, mint a tudat eltorzulásának és tragédiáinak cselekvő háttere, a szubjektivitás pedig, az objektivitással való szembenállásának tulajdoníthatóan, kiteljesedik és intenzívvé válik, egészen a drámai vagy tragikus katarzisig.

(H. V. fordítása)

*Nicolae Tertulian* esztéta, 1929-ben született Iasi-ban. A filozófiai kar elvégzése után a *Contemporanul* című hetilap, majd a *Viata Românească* című havi folyóirat szerkesztője, majd adjunktus a bukaresti egyetem esztétikai tanszékén. Első kötete, a *Probleme ale literaturii de evocare istorică* (A történelmi tárgyú irodalom kérdései) című 1954-ben jelent meg, azóta rendszeresen közöl irodalom- és kritikátörténeti esszék, esztétikai tanulmányokat. Lukács György művel román kiadásainak gondozója, doktori disszertációját is Lukács esztétikai nézeteiről írta.



GETA BRATESCU: MUNKAASZTAL



Összeállításunkhoz jelentős segítséget adott *A Hét* (Bukarest) szerkesztősége. Köszönjük! (A szerk.)